

با یادداشت‌هایی از دکتر حبیب‌الله فاضلی کرمانشاهی،
دکتر اکبر ولی زاده و دکتر منصور صفت گل

ایران به ادعای ضعف در قدرت دفاعی و تهاجمی با رونمایی از شهر موشکی پاسخ داد

مخابره پیام با مشق رزم

۳

دولت پزشکیان دیپلماسی عمومی را فعال کرد

همدردی با شهر سوخته

آتش سوزی در لس آنجلس چه خسارتی بر جای گذاشت؟

امریکایی‌ها معتقدند کمک‌های خارجی کاخ سفید باعث شد دولت فدرال از تأمین بودجه برای بهبود زیرساخت‌های داخلی غفلت کند

۴ ۵ ۶

در گفت‌وگوی خبرنگار پارلمانی «ایران» مطرح شد
حمایت کارگروه ویژه از اصلاح قانون مشاغل حساس

۱۰

۲

شهبازیان، آهنگساز و نوپرداز بسیاری از نغمه‌های آشنای ۵ دهه اخیر موسیقی ایران از میان ما پر کشید

ما از تو تنها شدیم

رئیس جمهوری، معاون اول و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی درگذشت خالق آهنگ‌های خاطره‌انگیز را تسلیت گفتند
خاطره‌بازی اصحاب موسیقی با فریدون؛ پری زنگنه، فرهاد فخرالدینی، سالار عقیلی، علی اصغر شاه‌زیدی، حمیدرضا نوربخش، حسام‌الدین سراج

۱۵

سیستان و بلوچستان؛ نقطه عطف گذار به عدالت توسعه‌ای

سرمقاله

محمد جعفر قائم‌مقام
معاون اجرایی رئیس جمهوری و سرپرست نهاد ریاست جمهوری

حضور دوباره دولت وفاق ملی در استان سیستان و بلوچستان در فاصله کمتر از دو ماه، این بار در شهرستان‌های چابهار و زابل، فراتر از یک سفر استثنایی معمول است. این حضور مکرر در کوتاه‌ترین بازه زمانی ممکن از آغاز به کار دولت، نشانگر اراده دولت برای تحول در کشور به مقوله توسعه در ایران است. برای درک عمیق‌تر این رویکرد، باید به مبانی نظری و چهارچوب فکری دولت در حوزه توسعه نگاه دقیق‌تر انداخت. آنچه در دهه‌های گذشته به عنوان الگوی توسعه در ایران دنبال شد، عملاً بر سرمایه‌گذاری در نقاط خاص با هدف سرریز تدریجی توسعه به پیرامون، مبتنی بوده است. تجربه نیم قرن گذشته نشان می‌دهد این الگو نه تنها به توسعه متوازن ایران نینجامید، بلکه شکاف مرکز-پیرامون را عمیق‌تر کرد. نمود عینی این رویکرد را می‌توان در استقرار صنایع آب‌بر در فلات مرکزی ایران مشاهده کرد. این تصمیم که در تضاد آشکار با اصول آمایش سرزمین بود، امروز به بحران فرونشست زمین و تهدید زیست‌پذیری شهرهای مرکزی کشور از جمله تهران انجامیده است. به بیان دیگر، توسعه نامتوازن نه تنها پیرامون را محروم کرده است، بلکه پایداری توسعه در مرکز را نیز با چالش مواجه ساخته است. دولت وفاق ملی با درک این واقعیت رویکرد جدیدی را در توسعه منطقه‌ای دنبال می‌کند که در آن عدالت صرفاً به معنای توزیع منابع نیست، بلکه در شناسایی و فعال‌سازی ظرفیت‌های نهفته در هر منطقه نهفته است. سیستان و بلوچستان با برخورداری از موقعیت ژئوپلیتیک منحصر به فرد، سواحل اقیانوسی و تنوع قومی و مذهبی، ظرفیت‌های بی‌بدیلی برای توسعه دارد که تاکنون مغفول مانده است. برخلاف الگوهای پیشین که توسعه را امری تزیینی و از بالا به پایین می‌دانستند، رویکرد رئیس جمهوری پزشکیان بر توانمندسازی و مشارکت جوامع محلی تأکید دارد. این نگاه که ریشه در نظریات توسعه اجتماع محور دارد، معتقد است پایداری توسعه در گرو مشارکت فعال ذی‌نفعان محلی است. رئیس جمهوری تقریباً در همه سخنرانی‌های خود، بر جلب مشارکت مردم و به میدان آمدن آنان تأکید می‌کند. در اندیشه او حل بحران‌ها و ابربحران‌های کشور، بدون مشارکت فعالانه مردم ممکن نیست. این رویکرد به معنای عدول از مسئولیت‌های دولت نیست. دولت با نگاه کارشناسی و رویکرد تخصص محور، تلاش خواهد کرد در همه میدان‌ها وظایف خود را به بهترین وجه ایفا کند. موضوع این است که حتی اگر دولت با بهره‌وری بالا همه وظایف خود را به‌درستی انجام دهد، در این گرداب مشکلات و مسائل، بدون مشارکت مردم نخواهد توانست به نتایجی کاری از پیش ببرد. تکرار این مسأله از سوی دکتر پزشکیان، هدفمند است؛ مشارکت جویی، «کلان‌پروژه» اوست و همه اجزای دولت نیز به نوبه خود باید در راستای تحقق این هدف بکوشند.

موضوع مهم دیگر این است که توسعه باید در انطباق با ظرفیت‌های اکولوژیک و اقلیمی هر منطقه باشد. مسأله خشک شدن تالاب هامون و بحران آب در سیستان، نمونه‌ای پیچیده از چالش‌های توسعه است که ابعاد داخلی و خارجی مهمی دارد. صرف‌نظر از کم و کیف بروز این بحران، پیامدهای آن فراتر از مسائلی زیست‌محیطی است. خشکی هامون امروز به فروپاشی نظام سنتی معیشت در منطقه، مهاجرت اجباری روستاییان و حتی چالش‌های امنیتی انجامیده است. طوفان‌های گرد و غبار برخاسته از بستر خشک تالاب، سلامت ساکنان منطقه را تهدید می‌کند و حتی تا شهرهای دوردست نیز اثر می‌گذارد.

ممکن است تصور شود انتخاب سیستان و بلوچستان به عنوان اولین مقصد سفر استانی دولت و بازگشت به این استان در سفر سوم، استمرار

برخی رفتارهای پوپولیستی ادوار گذشته در حکمرانی است؛ اما واقعیت این است که این انتخاب‌ها بر مبنای یک چهارچوب نظری منسجم و درک عمیق از ضرورت‌های توسعه متوازن در ایران است. این استان با چالش‌های پیچیده توسعه‌ای روبه‌روست که حل آنها نیازمند رویکردی جامع و چندبعدی است:

یک - چالش ژئوپلیتیک: موقعیت مرزی استان و همسایگی با دو کشور افغانستان و پاکستان، آن را در معرض تحولات منطقه‌ای قرار می‌دهد. رویکرد نوین توسعه باید بتواند این چالش‌ها را به فرصتی برای همکاری منطقه‌ای تبدیل کند. دو - چالش اقلیمی: تغییرات اقلیمی و خشکسالی‌های پیاپی، بویژه در منطقه سیستان، معیشت سنتی را با بحران مواجه کرده است. راهکار این چالش در بازتعریف الگوی توسعه و متنوع‌سازی اقتصاد محلی است. سه - چالش زیرساختی: علی‌رغم موقعیت راهبردی سواحل مکران، فقدان زیرساخت‌های اساسی مانع از بهره‌برداری از این ظرفیت شده است. توسعه بندر چابهار و اتصال آن به شبکه ریلی کشور می‌تواند نقطه عطفی در این زمینه باشد و در حال حاضر یکی از اولویت‌های اصلی دولت است.

به رغم همه این‌ها، سال‌ها عقب‌ماندگی از قطار توسعه، نیازمند توجه ویژه در تخصیص منابع است. موضوع صرفاً تخصیص منابع بودجه‌ای نیست، هر چند که البته در آن بخش نیز دولت رویکرد تحولی و ویژه‌ای را دنبال می‌کند. جبران عقب‌ماندگی استان سیستان و بلوچستان، با رویکردی چندوجهی، چه در بودجه‌ریزی دولتی و چه در جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی و البته هدایت تسهیلات بانکی، دنبال خواهد شد. در درجه دوم تقویت نهاد‌های مدنی، حمایت از کسب‌وکارهای خرد و متوسط و ارتقای مهارت‌های حرفه‌ای اولویت‌های دولت خواهد بود. در نهایت اینکه بهره‌گیری از ظرفیت‌های ترانزیتی و تجاری منطقه، نیازمند تعامل سازنده با کشورهای همسایه و شرکای بین‌المللی است. این مسأله نیز به تأکید رئیس جمهوری، جزو دستورکارهای دستگاه سیاست خارجی کشور است و با جدیت پیگیری خواهد شد.

از سوی دیگر با در نظر گرفتن اینکه ابربحران‌های مزمن کشور، اصولاً در چند دهه گذشته پایدار بوده و راهبردهای حکمرانی برای غلبه بر آنها عمدتاً نقشی تسکین‌آمیز و موقتی را ایفا کرده است، دولت وفاق ملی یکی از اولویت‌های خود را تغییر در ساختار و فرآیند برنامه‌ریزی توسعه می‌داند. مهم‌ترین محور این تغییر به نوعی گذار از برنامه‌ریزی متمرکز به برنامه‌ریزی مشارکتی است. برنامه‌های توسعه که عمدتاً از سوی کارشناسان مرکز نشین و بدون درک عمیق از واقعیت‌های محلی تدوین شده است، امتحان خود را پس داده و ناکارآمد بوده‌اند. در دولت وفاق ملی تلاش خواهد شد جوامع محلی و نخبگان منطقه‌ای نقش فعالی در فرآیند برنامه‌ریزی داشته باشند. حضور مکرر دولت در سیستان و بلوچستان و گفت‌وگوی مستقیم با مردم و نخبگان محلی، نمودی از این تغییر پارادایم است. تجربه نشان داده است که موفق‌ترین برنامه‌های توسعه آنهایی هستند که دانش تخصصی را با شناخت عمیق از ظرفیت‌ها و محدودیت‌های محلی تلفیق می‌کنند. مردم بومی سیستان و بلوچستان طی قرن‌ها زندگی در این اقلیم، راهکارهای خلاقانه‌ای برای سازگاری با محیط یافته‌اند که می‌تواند الهام‌بخش برنامه‌های توسعه باشد.

توسعه سیستان و بلوچستان در چشم‌انداز دولت وفاق ملی صرفاً یک پروژه عمرانی نیست، بلکه امیدواریم آغازگر تحولی بنیادین در الگوی توسعه ملی باشد. سیستان و بلوچستان می‌تواند، چنانکه اشاره شد، پالوی (یا نقطه شروعی) برای آزمون رویکردی جدید در عرصه توسعه ایران باشد. در نگاه دولت این استان با همه چالش‌ها و فرصت‌هایش، می‌تواند به الگویی موفق از توسعه متوازن، درون‌زا و پایدار تبدیل شود. موفقیت در این مسیر، مستلزم درک عمیق مبانی نظری، پایبندی به اصول و البته انعطاف‌پذیری در روش‌هاست. این موفقیت نه تنها سرنوشت این خطه از ایران را تغییر می‌دهد، بلکه حتی می‌تواند آینده الگوی توسعه ملی را هم رقم بزند.

یادداشت

دکتر سیدرضا عمادی
استاد دفاعی دانشگاه

ابعاد، اهداف و پیام‌های رزمایش‌های اخیر

از سنبه گذشته (۱۵ دی) برگزاری چند رزمایش نظامی توسط سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ارتش جمهوری اسلامی ایران آغاز شد. هفته گذشته سه رزمایش متفاوت برگزار شد. رزمایش اقتدار امنیتی پیامبر اعظم ۱۹ نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اولین رزمایشی بود که هفته گذشته و از صبح روز شنبه ۱۵ دی‌ماه با انتقال تیپ نیروی مخصوص میرزا کوچک‌خان از فرودگاه رشت به فرودگاه کرمانشاه آغاز شد و مراحل مختلف آن یک هفته به طول انجامید و روز پنجشنبه ۲۰ دی‌ماه با سخنرانی فرمانده کل سپاه پایان یافت. در این رزمایش بیش از همه، مقابله با تهدیدهای زمینی و تروریستی در دستورکار قرار گرفت. در واقع، نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران تهدیدهای تروریستی را به‌عنوان یکی از تهدیدهای مهم پیش‌روی کشور مدنظر قرار داده و با برگزاری رزمایش پیامبر اعظم ۱۹ چگونگی مواجهه با این تهدید را تمرین کرده‌اند. در همین رزمایش، جنگ الکترونیکی نیز مورد توجه جدی قرار گرفته است.

رزمایش دوم نیز مرحله اول رزمایش مشترک اقتدار در حلقه پدافند هوایی مرکز هسته‌ای نطنز بود. به عبارت دیگر، در این رزمایش چگونگی دفاع از تأسیسات هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران در صورت هرگونه اقدام نظامی دشمن تمرین شده است. رزمایش سوم نیز رزمایش ۱۰ هزار نفری راهیان قدس در تهران بود که روز جمعه برگزار شد. هدف از این رزمایش نیز تمرین چگونگی مواجهه با هرگونه تهدید تروریستی یا تهدید امنیتی درون شهری بود.

در ادامه این رزمایش‌ها، قرار است ارتش جمهوری اسلامی ایران نیز رزمایش پدافند هوایی اقتدار ۱۴۰۳ را در مناطق پدافند هوایی غرب و شمال کشور برگزار کند. در این رزمایش سامانه‌های متنوع و بومی پدافند هوایی در شرایط واقعی میدان نبرد، تمرین مقابله با تهدیدهای هوایی، موشکی و جنگالی را انجام می‌دهند.

برگزاری این رزمایش شامل چند هدف اصلی است. هدف اول، بالا بردن آمادگی نیروهای مسلح در شرایط مواجهه با هرگونه تهدید تروریستی، زمینی، هوایی و ناامنی داخلی است. هدف دوم، به‌روزر کردن توانمندی‌های نظامی و آموزش نظامی نیروهای مسلح در قبال تهدیدهای جدید است. در واقع، نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران از تحولات ۱۵ ماه گذشته در منطقه غرب آسیا به‌عنوان فرصتی برای شناسایی شیوه‌های اقدام نظامی دشمنان و تهدیدهای جدید بهره گرفته است. برای مثال، در رخداد‌های سال گذشته منطقه غرب آسیا مشخص شد دشمن روی جنگ الکترونیکی سرمایه‌گذاری کرده است. لذا در رزمایش‌های هفته گذشته چگونگی مواجهه با جنگ الکترونیکی دشمن و همچنین چگونگی انجام جنگ الکترونیکی علیه دشمن تمرین شده است. هدف سوم رزمایش‌ها نیز رونمایی از تجهیزات نظامی جدید بود.

این رزمایش‌ها چند پیام مهم نیز دارد. پیام اول این است که برخلاف تحلیل‌هایی که ارائه می‌شود، جمهوری اسلامی ایران برای دفاع از خود به هیچ نیروی خارجی وابسته نیست و اساساً همان‌گونه که رهبر معظم انقلاب بیان کردند، هیچ نیروی نیابتی ندارد. پیام دوم این است که جمهوری اسلامی ایران استفاده قرار داد و بخش بزرگی از این قابلیت‌ها هنوز برای دشمن آشکار نشده است و در صورت هرگونه خطای محاسباتی دشمن می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. پیام سوم نیز این است که جمهوری اسلامی ایران تقویت توانمندی نظامی را با قدرت ادامه می‌دهد. رونمایی از شهر جدید موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز در همین راستا قرار دارد. نهایتاً پیام دیگر برای مردم ایران است که نیروهای مسلح کشور از توانمندی و قابلیت لازم برای تأمین امنیت کشور چه به‌صورت زمینی در مواجهه با تهدیدهای تروریستی و چه به‌صورت هوایی برای مواجهه با اقدام نظامی احتمالی دشمن و چه برای حمله علیه مواضع دشمن برخوردار هستند.

اخبار

پرونده هسته‌ای در دستور کار دور جدید گفت‌وگوهای ژنو

مباحث هسته‌ای باشد. او همچنین در بخش دیگری از سخنان خود به تحولات سوریه هم اشاره کرد و در پاسخ به این سؤال که آیا ایران با حاکمیت فعلی سوریه تماسی دارد یا خیر گفت: ما در طول این سال‌ها در چهارچوب روندهای سیاسی مثل روند آستانه با نشست‌های کمیته قانون اساسی سوریه با برخی افراد و گروه‌هایی که به عنوان معارضان سوریه شناخته می‌شدند، ارتباط‌هایی داشته‌ایم و همینطور از طریق کشور‌های همسایه و منطقه که رابطه خوبی با ما دارند و در تحولات سوریه دخیل هستند، تماس‌ها و ارتباط‌هایی داشته‌ایم؛ از طریق آنها هم تلاش کردیم تماس‌هایی برقرار کنیم ولی تماس مستقیم با جریانی که فعلاً در سوریه حاکم است نداریم.

انتقال امن «پیرمرد شجاع ایرانی» از سوریه به روسیه

کشورمان و همکاری کشور روسیه، از پایگاه هوایی حمیمیم به مسکو پرتاب سوریه در تکاپوی بازگشت به کشور بود و گفت و شنود شجاعانه وی روی ویلچر با افراد مسلح سبب شد در شبکه‌های اجتماعی عنوان «پیرمرد شجاع ایرانی» به خود بگیرد، با تلاش‌های مجموعه دستگاه دیپلماسی و نیروهای امنیتی

آگهی فروش
املاک و مستغلات
به صورت مزایده عمومی
رجوع به صفحه آخر

ایران
www.ion.ir
www.ion.ir
بایران آنلاین، آنلاین باشید